

Svar på motion (S) om att
införa ett modernare system
för förskoleavgift

17

KS 2025.356

§ 118

Svar på motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift (KS 2025.356)

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservationer

Jerri Bergström, Sandra Rudeberg (båda S) och Gunnar Bergström (V), reserverar sig mot beslutet till förmån för Sandra Rudebergs (S) yrkande.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna har väckt en motion med förslaget att barn- och ungdomsnämnden i samverkan med kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda ett system som syftar till att den vårdnadshavare som idag får fakturan för barnomsorgsavgift för förskola, inte ska behöva agera kronofogde avseende obetalda förskoleavgifter från den andra vårdnadshavaren. Motionen har skickats på remiss till Barn- och ungdomsnämnden, utifrån att nämnden ansvarar för barnomsorgen.

Barn- och ungdomsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen utifrån nämndens remissvar. Det är inte nämndens ansvar eller uppdrag att lösa tvister eller genom systemstöd ombesörja delning av fakturor eller dubbla förskoleplaceringar för ett barn. Vid oenighet mellan vårdnadshavare är det i förlängningen ett ärende för familjerätten, inte för barn- och ungdomsnämnden. Ökad administration och handläggning bedöms inte vara försvarbart. Nämndens svar på remissen biläggs i sin helhet.

Yrkanden

Sandra Rudeberg (S) yrkar, med bifall från Gunnar Bergström (V), bifall till motionen.

Ordförande, Johan Skog (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Beslutsgång

Ordförande, Johan Skog (M), ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet därmed.

Ordförande ställer Sandra Rudebergs (S) yrkande mot avslag och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå detsamma.

Beslutsunderlag

- §111 KS AU Svar på motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift
- Tjänsteskrivelse 2026-08-18, svar på motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift
- Motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift
- Barn- och ungdomsnämndens yttrande, motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift

Paragrafen är justerad

§ 111

Svar på motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift (KS 2025.356)

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservationer

Jerri Bergström (S) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna har väckt en motion med förslaget att barn- och ungdomsnämnden i samverkan med kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda ett system som syftar till att den vårdnadshavare som idag får fakturan för barnomsorgsavgift för förskola, inte ska behöva agera kronofogde avseende obetalda förskoleavgifter från den andra vårdnadshavaren. Motionen har skickats på remiss till Barn- och ungdomsnämnden, utifrån att nämnden ansvarar för barnomsorgen.

Barn- och ungdomsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen utifrån nämndens remissvar. Det är inte nämndens ansvar eller uppdrag att lösa tvister eller genom systemstöd ombesörja delning av fakturor eller dubbla förskoleplaceringar för ett barn. Vid oenighet mellan vårdnadshavare är det i förlängningen ett ärende för familjerätten, inte för barn- och ungdomsnämnden. Ökad administration och handläggning för barn- och ungdomsförvaltningen bedöms inte vara försvarbart. Nämndens svar på remissen biläggs i sin helhet.

Yrkanden

Jerri Bergström (S) yrkar bifall till motionen.

Ordförande, Johan Skog (M), yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordförande, Johan Skog (M), ställer proposition på sitt eget yrkande och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med det. Ordförande ställer proposition på Jerri Bergströms (S) yrkande och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att avslå detsamma.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse 2026-08-18, svar på motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift
- Motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift
- Barn- och ungdomsnämndens yttrande, motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift

Paragrafen är justerad

Tjänsteskrivelse

Svar på motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna har väckt en motion med förslaget att barn- och ungdomsnämnden i samverkan med kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda ett system som syftar till att den vårdnadshavare som idag får fakturan för barnomsorgsavgift för förskola, inte ska behöva agera kronofogde avseende obetalda förskoleavgifter från den andra vårdnadshavaren. Motionen har skickats på remiss till Barn- och ungdomsnämnden, utifrån att nämnden ansvarar för barnomsorgen. Barn- och ungdomsnämnden föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen utifrån nämndens remissvar. Det är inte nämndens ansvar eller uppdrag att lösa tvister eller genom systemstöd ombesörja delning av fakturor eller dubbla förskoleplaceringar för ett barn. Vid oenighet mellan vårdnadshavare är det i förlängningen ett ärende för familjerätten, inte för barn- och ungdomsnämnden. Ökad administration och handläggning bedöms inte vara försvarbart. Nämndens svar på remissen biläggs i sin helhet.

Konsekvenser för barn

Motionshanteringen har ingen direkt påverkan för elever och barn. Att inhämta synpunkter från barn eller genomföra en analys gällande barnperspektivet bedöms inte vara nödvändigt i detta ärende.

Annika Hellberg
Kommundirektör

Emelie Hallin
Stabschef

Expedieras till:

Akt

Barn- och ungdomsnämnden

Motion till Kommunfullmäktige 1 december 2025

Inför ett modernare system för förskoleavgiften

Vallentuna har som regel att avgiften för förskola ska baseras på hushållets inkomster där barnet är folkbokfört. Flera kommuner är dock mer progressiva och gör en annan tolkning av förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet och låter två hushåll bära varsin del av avgiften. Detta för att ta hänsyn till de familjekonstellationer där föräldrarna är separerade.

Att separera från sitt barns andra förälder är oftast inte lätt och konflikter har en tendens att eskalera. Ibland kan konflikterna vara av ekonomisk natur och för att underlätta för dessa föräldrar skulle ett annat sätt att ta ut avgifter vara önskvärd. Det är ofta kvinnan som har barnen folkbokförda hos sig och då får fakturan för förskoleavgiften. I många fall kan det vara besvärligt att få den andre föräldern att betala sin del och se till att de bestämda tiderna på förskolan följs.

Det är orimligt att separerade föräldrar får bära ansvaret att kräva in avgiften om den andre inte betalar. Här skulle Vallentuna kommun kunna underlätta situationen för dessa föräldrar genom ett system som tar större hänsyn till separerade föräldrars situation. När två föräldrar har gemensam vårdnad, där båda har behov av att barnet får barnomsorg är en variant, som prövats framgångsrikt av andra kommuner, att de har varsin placering på samma förskola och därmed får egen rådgivning över barnets tid och varsin faktura.

Mot bakgrund av ovanstående så yrkar Socialdemokraterna följande:

- Att barn- och ungdomsnämnden i samverkan med kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda ett system enligt ovan som syftar till att den vårdnadshavare som idag får fakturan inte ska behöva agera kronofogde avseende obetalda förskoleavgifter från den andra vårdnadshavaren.

För den socialdemokratiska gruppen i kommunfullmäktige

Sandra Rudeberg

§ 52

Remissvar, motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift (BUN 2025.209)

Beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att:

- anta föreslaget remissvar och
- föreslå att kommunfullmäktige avslår motionen.

Reservationer

Jenny Thörnberg (MP) reserverar sig mot beslutet.

Sandra Rudeberg, Helena Vakk och Maria Nordberg Fosselius (alla S) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna har väckt en motion med yrkande att barn- och ungdomsnämnden i samverkan med kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda ett system som syftar till att den vårdnadshavare som idag får fakturan för barnomsorgsavgift för förskola, inte ska behöva agera kronofogde avseende obetalda förskoleavgifter från den andra vårdnadshavaren. Barn- och ungdomsförvaltningen har tagit fram ett förslag till remissvar.

Yrkanden

Camilla Blacker Wallinsson (M) yrkar bifall till förskoleutskottets förslag.

Sandra Rudeberg (S) yrkar, med bifall från Jenny Thörnberg (MP), att barn- och ungdomsnämnden föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.

Beslutsgång

Ordförande, Camilla Blacker Wallinsson (M), ställer sitt eget yrkande mot Sandra Rudebergs (S) yrkande. Ordförande finner att barn- och ungdomsnämnden beslutar enligt hennes eget yrkande.

Beslutsunderlag

- §8 BUN FU Remissvar, motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift
- Tjänsteskrivelse, 2026-04-10, Remissvar Motion om att införa ett modernare system för förskoleavgiften
- Svar på remiss Motion om att införa ett modernare system för förskoleavgiften
- Remiss, Motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift

Paragrafen är justerad

Tjänsteskrivelse

Remissvar, motion (S) om att införa ett modernare system för förskoleavgift

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden beslutar att:

- anta föreslaget remissvar och
- föreslå att kommunfullmäktige avslår motionen.

Sammanfattning av ärendet

Socialdemokraterna har väckt en motion med yrkande att barn- och ungdomsnämnden i samverkan med kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda ett system som syftar till att den vårdnadshavare som idag får fakturan för barnomsorgsavgift för förskola, inte ska behöva agera kronofogde avseende obetalda förskoleavgifter från den andra vårdnadshavaren. Barn- och ungdomsförvaltningen har tagit fram ett förslag till remissvar.

Ekonomiska konsekvenser

Att återgå till det tidigare systemet med möjlighet till delad faktura som kommunen tillämpade före nämndens senaste riktlinjerevidering, skulle innebära en ökad administration och tidsåtgång för handläggning av delad faktura, dubbla placeringar för samma barn samt fler avgiftskontroller.

Konsekvenser för barn

Barn- och ungdomsnämndens beslut om remissvar har ingen direkt påverkan för elever och barn. Att inhämta synpunkter från barn eller genomföra en analys gällande barnperspektivet bedöms inte vara nödvändigt i detta ärende.

Ida Liljeros
Avdelningschef

Anna Mattsson
Samordnare

Expedieras till:

Akten

Remissvar - Motion om att införa ett modernare system för förskoleavgift

Remissvaret avser DKR KS 2025.356

Sammanfattning

Barn- och ungdomsnämndens remissvar utgår från nämndens uppdrag och mål. Nämndens uppdrag är att fullgöra de uppgifter som följer av huvudmannaskapet för skolväsendet samt det för hemkommunen i skollagen reglerade ansvaret för förskola och fritidshem.

Sammanfattningsvis ser barn- och ungdomsnämnden inte att det utifrån motionärens yrkanden finns skäl att utreda något annat system för barnomsorgsavgift än det nu gällande systemet.

Bakgrund och gränsdragningar

Socialdemokraterna har väckt en motion med yrkande att barn- och ungdomsnämnden i samverkan med kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda ett system som syftar till att den vårdnadshavare som idag får fakturan för barnomsorgsavgift för förskola, inte ska behöva agera kronofogde avseende obetalda förskoleavgifter från den andra vårdnadshavaren.

Barn- och ungdomsnämndens remissvar utgår från nämndens uppdrag och mål. Nämndens uppdrag är att fullgöra de uppgifter som följer av huvudmannaskapet för skolväsendet. Det innebär att nämnden bland annat ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen, läroplaner, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Motionären nämner endast avgift för förskola i sin motion. I remissvaret innefattas även avgift för fritidshem då de båda innefattas i begreppet barnomsorgsavgift och följer samma hantering och lagstiftning.

Rättsliga utgångspunkter

En kommun får ta ut avgift för att ta emot barn i förskola och elever i fritidshem.¹ Vallentuna kommun, liksom alla Sveriges kommuner, tillämpar maxtaxa. Det innebär att avgiften är inkomstrelaterad men med en maximalt högsta avgift per barn. Detta regleras i förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet. Där framgår också att statsbidrag lämnas till kommunen under förutsättning att avgiften per månad i förskola/fritidshem är högst en viss procent av hushållets avgiftsgrundande inkomst per månad för det första, andra respektive tredje barnet i hushållet. Med hushåll avses ensamstående och makar. Med makar jämföras bland annat samboende med gemensamt barn eller sambor som är folkbokförda på samma adress. Även om förordningen inte uttryckligen reglerar vem fakturan ska adresseras till,

¹ 8 kap. 16 §, 14 kap. 12 § skollagen

följer det av systematiken och ordalydelsen att utgångspunkten är det hushåll där barnet ingår, vilket i sammanhanget är där barnet är folkbokfört. Det finns inget i ordalydelse, struktur eller förarbetsliknande material som pekar mot en ordning där samma barn samtidigt ses som "barn i två hushåll" för avgiftsändamål.

Den 17 december 2024 fastställde nämnden de senaste revideringarna av riktlinjerna för förskola och pedagogisk omsorg och den 18 februari 2025 fastställdes nu gällande riktlinjer för fritidshem. En av ändringarna var att hushållsbegreppet gjordes tydligare så att barnomsorgsavgiften skulle grundas och debiteras på det hushåll där barnet är folkbokfört i enlighet med ovan beskrivna förordning och förutsättningar. Detta skulle även gälla om barnet bor växelvist på två adresser. I och med ändringen erbjuder Vallentuna kommun inte längre tjänsten delad faktura utan vårdnadshavare får avtala om hur betalningen ska ske sinsemellan.

Förtydliganden

Det finns inte någon uttrycklig reglering eller vägledning för vad som ska gälla för det fall då två vårdnadshavare är separerade utöver det ovan beskrivna från maxtaxeförordningen. Motionären anger att flera kommuner gör en annan, mer progressiv, tolkning av förordningen och låter två hushåll bära varsin del av avgiften. Något exempel på vilka kommuner som gör så lämnas inte. Vid barn- och ungdomsförvaltningens omvärldsbevakning i samband med de ovan beskrivna riktlinjerevideringarna konstaterades att andra kommuner redan använde definitionen av hushåll och kopplingen till var barnet är folkbokfört från förordningen och att delad faktura inte erbjuds (Täby kommun, Danderyds kommun). Vissa kommuner (Järfälla kommun, Österåkers kommun) erbjöd dock delad faktura. Olika kommuner gör således olika i denna fråga men nämndens bedömning är att mest korrekt hantering är den som gäller sedan nämndens senaste riktlinjerevidering.

Motionären menar att det i många fall kan vara besvärligt att få den andre föräldern att betala sin del och se till att de bestämda tiderna på förskolan följs. Det är enligt motionären orimligt att separerade föräldrar får bära ansvaret att kräva in avgiften om den andre inte betalar. Nämnden menar, på samma sätt som lagstiftningen är uppställd, att vårdnadshavare som har delad vårdnad om ett barn bär lika stort ansvar för barnets omsorg och kostnader. Med avseende på barnomsorgsavgift är det inte nämndens ansvar eller uppdrag att lösa tvister eller genom systemstöd ombesörja delning av fakturor eller dubbla förskoleplaceringar för ett barn. Vårdnadshavare behöver lösa sådant sinsemellan. Vid oenighet mellan vårdnadshavare är det i förlängningen ett ärende för familjerätten, inte för barn- och ungdomsnämnden.

Slutsatser

Det föreslagna systemet med två parallella placeringar för samma barn innebär i praktiken att barnet behandlas som om det samtidigt vore "barn i hushållet" hos två olika hushåll i maxtaxeförordningens mening. Detta ligger inte i linje med den konstruktion lagstiftaren valt eller nämndens senaste riktlinjerevidering. Det skulle också innebära en oförsvarbar ökad administration och handläggning för barn- och ungdomsförvaltningen.